

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

Ціна примірника

16 сот.

На провінції

20 сот.

політична, економічно-суспільна й літературна часопись. (Редакція: Руська ч.-3).

Виходить що дня
рано крім понеділка

Умови передплати у Львові:

На рік	44— К.
" півроку	22— "
" чвертьроку	12— "
" місяць	4— "

В краю і державі:

На рік	56— К.
" півроку	28— "
" чвертьроку	15— "
" місяць	5— "

За границю:

В Німеччині	56 мар.
В Америці	26 док.
В інших державах	84 фр.

Ціна оголошень:

Стрічка двохпальтова або 1 місце 60 с.
в надісланім 1 К. в оповістках 1-50 К.
в редакційній частині перед або по по-
винках 2 К. Некорольова 2 К. Слова тов-
стим друком подвійно. Оголошення на
суботу і неділю подвійно. Постійні о-
голошення за особною умовою.

Потреба в'яснення.

В віденській пресі чимраз сильніше відзиваються про потребу в'яснення з боку міністерства справ заграничних, в якій стадії є переговори мирові та довокла яких питань вони обертаються. В своїй основі се те саме жадане, аби переговори велись під контролею народних заступників, що його видвигнули в момент скликання делегації послі Петрушевич, Станек та Корошець. В Німеччині аналогічному жаданю парламенту відволено і тамошний уряд заграничних діл інформує постійно заступників усіх фракцій парламенту про перебіг переговорів. У нас ані не заносить ся на щось подібного. Вже то наша монархія славна своєю управсю „на основах правдивого демократизму“.

Тимчасом потреба в'яснення стає чим раз більша. Коли вже віденська преса говорить про неї, то видно, що й австрійські Німці — бодай демократичніша їх частина — розуміють те, що годі інтереси міліонів віддати в руки одного-одніського чоловіка чи кількох втаємничених одиниць. О скількож більше заінтересовані в отсім в'ясненю ми, Українці по сей бік фронту! В Берестю говорить ся про українські землі по сім боці фронту, про Холм, Підляше, Волинь, східну Галичину, Буковину. Як доносить берлінський Vorwärts, українська республіка зажадала звороту окупованих українських територій, а крім того східної Галичини і Буковини, в заміну за етнографічну Польщу, що лишилась-би при осередних державах. Що на се осередні держави? Що на се граф Чернін? Нам, так з огляду на нас са-

мих, як і з огляду на наших братів з Холму та Підляша, се річ цілком не рівнодушна! Наш нарід пролив у сій війні море крви; сотки тисяч нашого народу вигнали війська з їх осель, зрівнавши їх з землею; сотки сіл зникли з лиця землі; наша країна кривавить тисячу ранами. Ми сповняли свої обовязки на полях боїв і дома; ми принесли сій війні більше в жертву ніж інші народи. Тому ми маємо повне право знати, що з нами буде.

Свого часу заявив д-р. Зайдлер у парламенті, що ршати про мир се виключне право корони та що всякому намірові обмежити сей привілей мусить правительство з усею рішучістю спротивитись. Безперечно: по постаювам нашої конституції є виключним правом корони заключити мир. Те одначе, що є змістом мирової умови — територіяльні, торговельні та фінансові питання — належать по постановам сей конституції під рішене парламенту. Коли народні заступники мають ршати про те прим. чи східна Галичина і Буковина мають вийти з австрійської державної звязи або про се, чи українське збіже має іти без мита в осередні держави, то чому їх не допускається ся вже тепер до контролі над тим, що про сі питання в Берестю говорить ся? Чи мають вони потім випити пиво, яке пановидипломати наварять?

Ми, Українці, маємо тим більшу підставу домагатись такої контролі переговорів, бо все ще товчить ся по впертих головах наших державних керманців плян збудувати „велику Польщу“ — між тим, як знов німецькі анексіоністи все думають про задержане Литви та Білоруси. Один погляд на етнографічну карту вистарчає, щоби зрозуміти, що „велика Поль-

ща“ можлива лише нашим коштом та що задержане Білоруси при осередних державах мислиме тільки через український міст — іменн Підляше. Між Гіндебургем і Людендорфом з одної сторони а Герлінгом і Кільманом з другої розгріваєть ся псединск о се, чи Німечина має на Сході обстоювати територіяльні анексії для себе чи має творитись Польщу го австро-польської рецепції; для нас одні і другі пляни некорисні, бо чи стане „велика“ Польща при Австрії чи Німечина загорне Білорусь — все українська територія буде в грі. Нам рівнодушне, хто хоче зайати українську територію; але нерівнодушна сама обстановка, що хто-небудь хоче її анексувати.

В урядових комунікатах про переговори маємо лише вістку, що в Бересті утворено окрему територіяльну комісію, де входять з одного боку репрезентанти осередних держав з другого Трєський. Донесеня, щоби належав до неї і делегат України, нема. Між тим кружляють слухи, що є таки окрема комісія для укр. територій, де входить заступник України і що саме там говорить ся над тим, про що писав „Vorwärts“. Нам нерівнодушне, чи така комісія є чи нема, чи там засідає заступник України і що там говорить ся. Се ж хдить о нас і наших братів. Ми маємо право домагатись в'яснення в сій справі: Чому сю справу грємвчуєть ся в комунікатах? Чому нема ширости в питаню укр. територій?

Що більше: нам ніяк нерівнодушне, що станєть з Білорусію! В інтересах українського народу, чи то з під Києва чи з під Львова ні трохи не лежить, щоби по Миньск чи детам — мале-шо не до Києва — сягала польська чи яка-инша чужа держава. В українським інтересі — і нас, Галичан, бож наш інтерес той

Сон різдвяної ночі.

... А у селі Суботові, на горі високій, де лежали спочивали Богданові кости, встав посеред ночі великий Дух Богдана, оглянув ся кругом і пішов сніжними полями у степ запорожський, у Луг Великий...

А як перейшов замерзлі верболози і плавні дніпрові й глибокі затони і блискучими очима побачив січовий острів, де давно тому вручало йому Козацтво гетьманську булаву, — закликав полковників своїх і отаманів: Кричевського й Кривоноса, Богуна й Морозенка, Чарноту й Золотенка й Молодого Тимша, сина свого, що рано поляг у труну любови до румунської княжни з Роксанди...

І приказав їм заграги на тривогу в снігамі покритім степу запорожським.

А як вони заграли, вийшли з під землі густими лавами запечені мєрозом полки запорожські.

І привели чорного коня гетьманови свому і принесли йому оксамітні шати і струсині пера і булаву, жемчугами блискучу і срібні пірначі та литаври і семикратний бунчук знак степового вождя і гетманський намет з червоного шовку...

І в місячнім сьйві сніжними степами рушили полки під проводом Богдана здовж берегів дніпрових і дійшли до Тарасової Могили, що стоїть біля Канева, а світить аж по Півничну й по останну паланку кубанську, по Лєблін і по Сигот.

І помолив ся Богдан на Тарасовій могилі. А з ним молило ся все військо запорожське і лугарі степові і гетьги з негрів дніпрових і велика топа мужицтва. І сказав Богдан; „Мир душі твоєї Тарасе.

Все сталось так, як ти предсказав: Зломали кайдани й окропили вражою, злою кровю свободу свою і Тебе й мене згадали не злим, тихим словом...“.

І радісно задрожала могила Тараса і радісно зазвенів зелізний крест на нів, цілований гетьманськими устами.

І далі пішов серед місячної ночі великий Дух Богдана з лицарством своїм, — оглянув Корсунь і Черкаси, оглянув Пилявці — й усміхнув ся — і завернув на золотсверхий Київ. І тихо увійшов у присипані снігом вулиці святої стлиці України й поблагословив Велику Ряду Українського Народу і передав на неї могутню власть свою і розум свій і щастє своє, кажучи:

„Не зробіте вже сшибки, яку зробив я, звязавши ся з поганою Москвою. Нехай вам союзником буде сильний народ далекий чужої віри й звичаїв чужих.“

Ви і тільки ви становите власть України, як Київ станєть сеце її. І не бійте ся Москви ні її русалчиного співу та крику до народа, бо нема України, котрий би з радістю не йшов до смертельної боротьби проти зрадливої Москви і всіх ворогів України!“

І пішов Великий Гетьман попри Софійську Катедру, де його витали як Мойсея, що вів нарід з лязької неволі, пішов попри свій пам'ятник на гору високу, де стоїть церква Печерська.

І там довго молив ся, щоб нарід його все мав єдну власть й одну думку, щоб слухав тої власти всеї, як Бсга і щоб разом з нею стєживєв тірке і солодке.

І вийшли проти нього: Святослав завоєвник в одежі з білого льну з двосічним мечем варяжським — Вслодимир Великий і розумна княгиня Ольга з усміхненим, молоденьким лицем і галицький всевода Дмитро, що

вкрив ся ранами, обороняючи Київ і старий Лїтописець Гєстор.

І всі сказали Великому Гетьманови, що добру раду дав народови свому. А він покловив ся золотостременному родови розумної княгині Ольги.

І пішов Великий Гетьман старинним шляхом Володимирга у волинську, тиху сторону, на берестєцьке бєсєвище, А там вийшли з мочарів духи його полків, що до останнього чоловіка боронили справи України. І Великий Гетьман ще раз висказав їм признанє своє.

І вступив у найсвятіший город України — у Володимир Волинський і заплакав під тюрмом осліпленого князя Василька, сина Ростислава і заплакав на місци, де стояла княжа палата, в якій пани отруїли останнього Мєнарха України.

І скоро пішов до Холму, котрий колись сам злюбєв.

І вийшов на гору Данила, де стояли палати його і відки сягала власть короля України аж по Жмудь і Балтійське Море, аж поза Вєдєнь, по Мєге Адрійське і сказав:

„Не віддєсте нікому ні одної скиби святої землі сеї! А хто тебе забудє, Холме Королівський, забєвенна нехай буде пам'ять по нїм!“

А з Холмської Катедри на горі вийшов дух короля Данила зі скиптрєм і в короні, в золотєм сізкчій сєдежі, прибраній в кружева. А біля нього стояв син його Шєагно, що княжив на Литві і син його Роман, що княжив в Австрії як муж останній княжни з Бабєнбєртєв. І вклонив ся їм Дух Бсгдана і довго говорив з ними про землі Холмщини.

А потєм пішов Великий Гетьман в батьківщину Ярослава Осмомисла, Болсдимирковсєг сина, котрого волость втиснена клином між Угорщину і Польщу.

сам, що Киян чи Полтавців! — лежить навпаки, щоби Білорусь дістала спомогу самоозначення. Тепер вона роздерта між Росією а Німечину, а є плани роздери її між Польщу та Росію чи навіть на троє. Український інгес є, щоби Білорусь здобула собі державну самоуправу. Білорусини були усе нашими добрими сусідами та товаришами долі і недолі. Ні ми їх ні вони нас ніколи не напастували; навпаки — цілі століття ми спільно боронились проти чужої навали! Вони і тепер природні нам союзники; їх бралога та ліси се природна вхорона Києва. Тому нам нерівнодушно, що станеть з Білорусією.

Для нас має найвищий інтерес питане української республіки. Признали її без застережень держави антанту; так само признало її петроградське правительство. Троцький заявив виразно в Берестю, що непорозуміння між Україною а Петроградом зовсім не дотикають питання української державности, бо укр. державу правительство большевиків без застережень признає. Не так ясно, а то прямо протигорічна в собі була заява осередних держав: вони признали українську делегацію за окреме заступництво укр. республіки, але признає самої укр. держави застерігли до сфіналізованя мира. Чи то щире ставлене справи? Чи то не те саме лукавство, яке характеризує всю політику Відня супроти нас від десятиліт, а з окрема від вибуху війни? Делегати осередних держав мусіли допустити укр. делегатів до переговорів, бо сама Росія устами Троцького признала укр. державу і окрему укр. делегацію; але української держави вони таки не признали. Чи не мають права заступники народів Австрії, а з окрема у австрійських Українців, спитати: чому Австрія не признала вже тепер формально того, що є фактом та що і формально признає всім світом т. є. української держави?

І ще одна справа вимагає вяснення: Чому гр. Чернін і др. Кільман так боронять ся проти того, щоби населене укупованих країв загальним голосованем заявило, де бажає належати, а натомість твердят, що ті країни вже займались устами польської регенції, литовської краєвої Ради і т. п. Лишаємо на боці Польщу і Литву — нехай вони говорять самі за себе — а інтересують нас тут українські землі (Холм, Підляше, Волинь) та Білорусь. Хто за них заявив ся, де вони хотять належати? Чей ні варшавська регенція ні Литовська Краєва Рада! Вони ж і не мають до сего ніякого права! Миж знаємо — на се є письмени заяви полонених Холмчаків, Волинців, Підляшан та Білорусинів, а так само заяви тих же утікачів в Росії і на Україні — що вони хочуть належати до України чи пак до Білоруси! А нам, австр. Українцям — як уже сказано — се нерівнодушно, що з ними stanno. Тому маємо право запитати: Чому гр. Чернін так боїть ся вільного голосу Холмчаків, Підляшан чи Волинців?

Відвідав город Ярославль, де малим хлопцям ходив до латинської школи, відвідав Сянік і Перемишль і Скит Манявський і прийшов до города Льва і глянув на Високий Замок, здобутий Кривоносом і подивив ся в ратуш й у високі школи і сказав до того полковника свого:

"Я повинен був послухати твоєї ради, розумний і хоробрий полковнику мій!"

І вступив до Волоської Цежви і молив ся в ній і пішов на Гору Святоюрську, на котрій стояв колись табором і станув на чудовім подвірю катедрі і довго дивив ся на город Льва і молив ся на кам'янім порозі високої святині і вступив до неї й оглядав ся з дверей на вікна митрополичої палати, де сидить погомок старого роду, що пригадав собі, з якого народу вийшов.

І глибоко зітхнув Дух Богдана і глянув на Київ.

І вступив ще до монастиря Василіян в Жовкві, де ночував, йдучи проти Польщі.

І пішов просто Опілем і Покутем на Зелену Букозину до города Сучави, де впала колись на окопах одинока нація його: молоденький син Тиміш з батьківськими очима й батьківським розумом та без батьківського щастя.

І пішов відвідати заснований нашим народом, тепер румунський Галяц, де в чужій домовині лежать ще кости Гетьмана, що хотів направити ошибку Богдана.

І тут найдовше молив ся Великий Гетьман України.

І тут застала його ранна зоря, що нечутко застукала у вікна церкви Мазепи рожевими пальцями.

А в ту ніч мали гарні сни всі діти України, що готові пожертвувати своїй Матері своє щасте і свою працю і навіть — амбіцію...

Дня 22. с. м. збирається парламент. Як його знов не відрочає заця які причини: ної причини. то Українська Парламентарна Репрезентація повина заждати від прызигельства вяснення в усіх тих питаннях. Наші легальні заступники мають право знати, що говорять ся у Берестю. І вони певно о се упімнуть ся.

Переговори з Українцям.

ВІДЕНЬ (Габ.). — З Береста доносять: На конференції, яка відбулася в нині між делегаціями Австро-Угорщини, Німеччини, Росії і делегацією Української Республіки, на початку зясовано дотеперішні висліди переговорів в політичних справах, що були ведені довірливо. Граф Чернін підніс обовязкові засади признаї також й українськю делегацію в справі переговорів в Берестю, а іменно, що вмшуване у вступішні справи другої сторони є виключене. Поза тим існує згода в тим напрямі, що при заклочуваню мира, який має забезпечити розвиток цивільних, прызичних зв'язин, обі сторони готові висказатись про передумови взаємности що до різних політичних і культурних справ. Граф Чернін вказав для триумфу на переговори в справі обезпеченя тих польських меншостей, які належати-муть до будучої укр. держави.

Звичи ті признали українські делегати до відома признаючи, що на основі тих заяв приступають до дальших переговорів. В розмові про управительне взаїмного господарського руху не створено таких ріжниць поглядів в головнім напрямі, щоби були сумніви що до успіхів порозуміння.

Переговори поступили такдалеко, що дотикають вже конкретних питань виміни товарів. Хід переговорів і дотеперішній їх вислід кажуть надіялись скорого успішного покінчення.

З діяльності Генерального Секретаріату.

Організація судівництва.

(У. Б.) Генеральний Секретаріат для справ судівництва випрацював між іншими проект закона про утвореня генерального касаційного трибуналу й передав його комісії, для законодатних внесків при Центральній Раді.

Головніші постанови, того проекту звучать:

1) До часу, коли Генеральний касаційний трибунал Української Народної Республіки буде покликаний до життя в формі, яку постановить Українська Установча Рада, утворюється негайно тимчасовий Генеральний касаційний трибунал на слідуєчих уступах отсього закона.

2) Генеральний касаційний трибунал складається з трьох департаментів, цивільного, карного й департаменту управи і сповняє на цілій області України всі ті функції, яку до тепер належали до управляючого сенату в справах плеканя права як також нагляду над судовими інструкціями й особами судового етату.

3) Генер. Касаційний трибунал має свій осідок у Києві.

4) Члени генерального касаційного трибуналу мають титул: Генеральний судія. Іх іменоване буде на внесене Генерального Секретаріату потвержене Центральною Радою на так довго, аж утворить ся дійсний генеральний касаційний трибунал на конституційній порозі, і в тим переходовім часі прислугують їм всі в арт. 243. російського кодексу про судові організації признаї права.

5) При генеральнім касаційнім трибуналі творить ся державну прокураторію. Один із державних прокураторів дістає від Генер. Секретаріату для судівництва титул надпрокуратора й обнімає управу державної прокураторії.

6) Від дня оголошеня Генерального касаційного трибуналу про обняте своєї діяльності — є всі судові інституції на області України обовязані звертати ся до Генер. касаційного трибуналу зі всіми тими судовими справами, які до тепер були переказані управляючому сенатові.

Розсліди українських старинностей.

(У. Б.) На порученє Ради утворила ся за почином В. Шавінського українська комісія,

що має за задачу вишукати й списати всі українські старинности, що є в петроградських музеях, церквах і приватних заведенях. Предсідателем комісії є пресевагор (кустос) етнографічного відділу російського музею Ф. Волков а членами: пресевагор етнографічного відділу російського музею Н. Мзгилянський, пресевагори Ерімігажд С. Тройницький і Н. Мкаренк, митар С. Яремич й надпрокуратор сенату І. Колбасев.

На першій засіданю комісії обговорювано питане, котрі предмети, вивезені з України, і ддягають розглядови комісії. Деякі предкладали, щоби оглядати все з українських старинностей що привезено з України до петроградських музеїв. Більшістю голосів постановлено, що комісія розсліджувати-ме лише ті українські предмети, що походять з XVI і XVII вв.

Комісія виговетить точний спис всіх таких українських предметів у Петрограді. В списі буде подане, звідки кождий предмет походить і в яким стані находить ся тепер. Потрібно такого спису на те, щоби Установчі Збори видали закон про передачу українських старинностей Україні.

Що дотичить непокликаного жаданя видачі українських старинностей жовнірам, комісія узжає, що такий спосіб передачі предметів не повинен мати місця. Передача предметів мусить відбути ся на основі певного закона і до певних музеїв під проводом людей науки і шгуки.

Ленін уступає?

ФРАНКФУРУ. "Frankf. Ztg", доносить з Стокгольму, в Петрограді ходить поголоска, що Ленін уступить, а провід в Раді народних комісарів обійме Троцький.

Російська союзна республіка.

"N. W. Abendblatt" доносить з Манахова: З Петрограду доносять: Рада народних комісарів визвала правительства самостійних російських республік до участі в конференції, яка має поробити приготования до зорганізованя російської союзної республіки.

Соціалістична армія в Росії.

КОЛЬОНІЯ. "Koeln. Ztg." доносить з Амстердаму: Лондонський "Daily News" доносить, що совіти скликали загальні збори задля наград над утворенем соціалістичної армії.

Суперечні вісти про розвязку польського питання.

"N. Fr. Presse" в дописи з Берліна доносить, що польська справа взяла новий оборот, а саме, що Берлін осудив і відкинув австропольську розвязку.

На се мали вплинути не тільки військові але й господарські причини; військові о стільки, що Німеччина хоче створити собі в Литві відомі забезпеченя, а господарські, бо Німеччина бажає прилучити до Прус цінні промислові повіти Польщі. Розходять ся тут о польські повіти Бендзін, Ченстохову і Олькуш.

"Lokalanzeiger" знов доносить, що всі ці комбінації неправдиві, бо в польським питаню не зайшла жадна зміна плянів.

Засади і дійсність.

(У. Б.) — Так звучить передовиця в "Новій Раді", яка представляє ясно й виразно цілу безглядність большевицької тактики супроти Українців: "Приманчиво й бездоганно виглядає большевицька засада про право самоозначеня народів — аж до цілковитого відлученя від Росії, але в дійсности виглядає се зовсім инакше. Гарна засада не здержує большевиків держати ся зовсім ясних і поганих централістичних тенденцій. Ми не будемо тратити слів про большевицьку засаду про право народів, розслідимо лише большевицькі жаданя.

Перше домагане большевиків звучить: Власть на Україні мусять маги робітничі, жовнірські й селянські ради. Доуге жадане звучить: Ті ради мають без участі українських репрезентативних органів скликати зїзд і на тим зїзді утворити нову Українську Республіку.

Українська Центральна Рада має головно таких заступників: загальна українська селянська рада 212 місць, загальна українська жовнірська рада 132 місць, загальна українська робітничка рада 100 місць — всі інші місця (коло 350) мають по більшій часті заступники соціалістичних організацій. Малі не-соціалістичні групи мають в Малій Раді разом 3 голоси зі загального числа 58. — В той спосіб відповідає Центральна Рада вповні всім домаганням большевиків, бо вони не виключають соціалістичного партійного заступництва. В чім властиво сук? Російські большевики на Україні відцифрують голі засади петроградських большевиків і то так, що вони виступають завзято проти сепаратизму України й підносять старий централістичний аргумент про загальне голосування над питанням федерації. Отже вони є проти сепаратизму, вони є проти федерації, вони домагаються центральної неограниченої влади так званих „народних комісарів“ — і також ся форма накування України дороги, на якій вона має дійти до державного самоозначення, се є акт старого сепаратизму, кадетського чи бюрократичного. Навіть зверхня аналіза большевицької політики супроти України показує, що в Росії власть є в руках людей, які не лише не мають ніяких способностей до виконання влади, але навіть ніякого поняття про святі засади революції, якими вони якийсь час хотіли бавити са. — Тому становище України зглядом большевиків не змінить ся. Вона на голі домаганні большевиків не змінить ся!

Війна.

Стрели на Леніна.

ПЕТРОГРАД. (Ткб.) 16. січня. Коли Ленін, що відпроваджував вчера відділ соціалістичної червоної гвардії, який відходив на фронт, вертав автомобілем, вимірено на нього чотири револьверові стрели, котрі однак хибили.

Кріза в Франції.

ГАМБУРГ. Hamburger Fremdenblatt доносить з Женевы: Journal du Peuple оповіщає: При голосуванні за міністерством Клемансо опустили бувші міністри Бріан і Тома салю засідань. — Humanite пише: Можливо, що Клемансо дістане в найближчих днях другу заяву довіря ще меншою більшістю, але трета заява довіря вже йому певно не суджена. Сьогодні його упадок певний; враз з ним підуть в відставку також інші личности.

ВІДЕНЬ, 17 січня Урядово оповіщають:

На Італійським фронті: Між Брентою і Піаве неприятели по безуспішних аботах у втраги наступав в попередніх днях, обмежив свою діяльність до нагальних огневих нападів.

В борбах 14-го і 15-го с. м. полонили ми 12 офіцерів і понад 300 жовнірів.

НОВИНКИ.

— Склад Української Центральної Ради. В склад Центральної Ради входить 792 депутатів: Всеросійська Рада селянських депутатів 212, Всеукраїнська Рада військових депутатів 158, Всеукраїнська Рада робітничих депутатів 100, інші ради робітничих і салдатських депутатів 50, українські соціалістичні партії 20, російські соціалістичні партії 40, польські соціалістичні партії 15, жидівські соціалістичні партії 35.

Нова комедія Винниченка. Не зважаючи на бурхливі події, які тепер переживає Україна, й державні справи до яких покликано Винниченка, він скінчив нову комедію, яку 17 листопада н. ст. читав у присутності деяких членів комітету Українського Національного Театру, а також дирекції Національного Театру й деккого з артистів.

— Слідуюче число „Українського Слова“ появить ся в понеділок по полудні.

— Перша українська народна драматична школа повстала у Києві. Викладають: дікцію і деклямацію — д-ки: Балерик, М. Старицька, Смерека, Коваленко, сценічні ансамблі — Стадник, теорію дікції й деклямації — Левченко, українську граматику — д-ка Зерова, історію української літератури — Зеров, історію театру — Антонович, грім (маску) — Бурачек.

— Українська Національна Галерія картин у Києві. Рада при завідуючим віділом мистецтва поставила на порядок дня справу засновання Української Національної Галерії. Одна укра-

їнська галерія засновуєть ся при академії, але ся галерія буде спеціально академічною. В її основу увійдуть твори професорів академії й вона поповнюватиметь ся що року творами студентів академії та професорів, вибраними спеціальним журі. Таким робом ся галерія буде спеціально академічною і протягом часу стане живою історією української академії мистецтва. Поруч з тим потрібна Національна галерія, де позинні бути зібрані твори українського генія від найдавніших часів до наших днів. Уже кілька українських колекціонерів висловили згоду відступити Українській Національній Галерії свої колекції картин в цілості або в часті. Називають імена отсих власників колекцій картин: д-ра Квятковського, проф. Павлуцького, Дехтерьова, Ангоновича, а також артистів, що годять ся пожертвувати свої твори до Національної Галерії, між иншими усіх професорів академії й українських артистів Холодного, Козика, Дідченка, Романова, Пазуху-Крюгер, Мазляникова, Бурячка й інших. Задумують також звернути ся до відомих українських артистів поза Київом, як Репін, Яремич, Самокиш, спадкоємці Васильківського, Мартиневич і інші. Др. Даченко вже послішив з коштовним даром і пожертвував до Національної Галерії аквазельний портрет молодого юнака з довгим волоссям в дуже гарній оправі в стилі сорокових років. Під портретом стоїть дата 1843 рік і підпис Т. Шевченка. Підпис зроблений вповні в характері руки Шевченка. Розумієть ся, для доказу автентичності потрібна спеціальна експертиза, але правдоподібно се дійсно твір Шевченка. Перепрошу у відкритю Національної Галерії є недостача відповідного помешкання (Р. Г.)

— Памятник Шевченку. Комісія для охорони краси міста Києва при міській раді, признавши, що старий комітет будови пам'ятника Шевченку був зложений неправильно, постановила, що комітет повинен бути уложений наново. А що справа будови пам'ятника Шевченку не місцева київська, а всенародня українська, тому й комітет будови пам'ятника Шевченку повинна уложити всенародня українська інституція, якою є Центральна Рада. Однак в с'ім комітеті повинно мати забезпечене представництво місто Київ яко безпосередно заінтересована самоуправна одиниця на Україні (Р. Г.)

— Мілтон рублів призначив Генеральний Секретарят на однім зі своїх засідань на організацію помочи втікачам. На тім самім засіданю Генеральний Секретарят загвердив проект статуту краєвого збігльського комітету (ВСВУ).

— Пригада. Мабуть ще в листопаді м. р. подали були також наші днівники вістку, що ц. к. уприв. Товариство асекурац. ім. архикн. Гізеді у Відні рішило роздати 1000 асекурац. поліс по 500 К. сиротам по упавших 60000 жовнірах, зтім що капітал 1000 К. буде виплачений, як наділена сею полісою дитина доживе 20 року жита.

Старатись о одержанє такої поліси можна тільки для сиріт до 10 року жита і тільки для одної дитини в родині.

Поданя вносить ся на окремих формулярах, які можна дістати безплатно у філії висше згаданого Товариства у Львові (ул. Кіліньського 1.), а як залучники є потрібні; метрика смерти батька, метрика уродження дитини, свідощтво убожества і евент. метрика смерти матери, о скільки ходить о круглу сироту. Метрику смерти батька може заступити полева картка, на якій доносла команда про його смерть.

На мою гадку можна безпечно видати всі метрики без стемплів, тільки в горі написати на кожній: Ex offio, zum Gebrauche des k. k. priv. Gisela — Vereines in Wien, in Sachen einer Kriegerwaisenfürsorge.

О наданє такої поліси можуть убігатись і незаконні діти, але треба доказати (допискою в метриці уродження дитини, або судовим актом), що упавший в бою батько признав ся до відтцтва.

Точно вповнені формуляри і залучники треба вислати на адресу згаданого Товариства у Відні (Wipplingerstrasse 33) так, щоби з кінцем січня були вже в руках Товариства.

Огсе уважав я вказаним пригадати всім, що займають ся нашими сиротами в краю, щоби не перещили нагоди прийти в поміч бодай деяким дітям. — о. В. Лициняк.

— Польський „протест“. Дня 11. січня с. р. відбуло ся у Львові віче Поляків, на якім по рефераті п. Верещинського (протектора Бендасюка) ухвелено таку резолюцію: 1) Горожани Львова відтирають рішучо всякі загі Українців як в справі прилученя східної Галичини до України, так і в справі утвореня з тої часті Галичини окремого коронного краю в Австрії, рівночасно стверджують, що Галичина згідно з неспорними правами Польщі і по думці засад справедливости (!) для народів, мусить (!) увійти в цілості (!) в склад незалежної поль-

ської держави (!). 2) Горожани Львова протестують проти української агітації, яка зміряє до вивласненя польської землі в хосен українських хлопів. 3) Горожани Львова заносять перед лице цілого культурного світа проти насильств, рабунків і мордів, dokonуваних на Польках, замешкалих на крайних землях давньої Річи Посполитї, які є тепер в посіданю Росії, зглядно української Републики, за що повну відповідальність мусить понести теперішнє українське і російське правительство. Зібрані горожани не сумнівають ся, що відповідні чинники, які беруть участь в переговорах в Берестю, запротестують у представників Росії і України проти тих насильств і зажадають задозиги учиненя для гнобленого польського живла. Четверга точка резолюції звизає до акції в ціли зібраня аналогічних ухвал і протестів представництв міст і повітів цілої Галичини, для переслання їх відтак польському колові, міністерству загр. діл і „міністерству Галичини“ у Відні. — Огсей „протест“, передовсім перша точка ухваленої резолюції, свідчить наглядно про те, що наші „східні“ Польки потратили вже цілком звито голзві. Про „польськість“ східної Галичини хиба ще тільки божзвільний може говорити. На зборах, як ми згадали, реферував п. Антоні Верещинський? Хто є п. Антоні Верещинський? Не будем переповідати його веселого „кукурікум віте“, пригадаєм лишє, що є се явний вшехполяк, предсідатель лави присяжних в процесі Бендасюка і його світ є обличє можна оглядати на виданій москвофіліями. Фотографії на якій видно м. Антонія Верещинський Бендасюка, Колдру, Сандовича і п.

— Покликанє 17 літних ополченців. Військовий перегляд в окрузі міста Львова ополченців уроджених в р. 1900, відбудуть ся в реальности під ч. 11 а. при ул. Яблоновських в днях 24, 25, 26, 27 і 28 січня с. р. і розпочнєть кожним разом о год. 8. рано.

3 Берестя.

На засіданю, яке відкрито о 5 год. секретар Кільман сказав: Ми покінчили нині рано дебат у реченєм для опорожнення окупованих областей і мусимо з жалем ствердити, що з противної сторони не було схильности до згоди на наші предложеня.

В справі права на самоозначенє народів сказав п. Кільман таке: Мажі, в яких може відбуватись дебата над питанням самоозначеня є зачеркнені військовими конечностями, поза які не можемо вийти. Він обстоює, що на дотичних областях мусить лишитись „уоружена і дисциплінована сила“, яка не буде мшати народам у вільнім голосуваню. Далі вела ся дебата над справою повороту виселенців, в чім по обох сторонах не виявились більші ріжницї.

О П О В І С Т К И.

субота, 19. січня 1918.

Нині: 19. греко-кат. Богоявл. Госп., римо-кат. Генрика еп.

Завтра: 20. січня греко-кат. Н. по Просв. римо-кат. 2 Н. по 3 Кор.

На віче! Філія тов. Сільський Господар в Стрию запрошує Стрийщину на господарське віче, яке відбудуть ся в четвер 24 січня 1918 в великій сали Народного Дому в Стрию о год. 12. в полудне з порядком дня: Відбудова рільництва з погляду інтересів українського хліборобства.

Молочарня Союзу Українок, ул. Бляхарска 12. крім снідань і підвечірків і (молока, кави, чаю) буде від 21. с. м. подавати також теплу вечеру від 6—7 год. яку однак треба замовляти до 11. год. рано. Молоко на міру продаєть від пів 8—11 і від 4—6 години вечер.

Хор Кружка У. П. Т. ім. Б. Грінченка ходити ме за колядзю в хосен шкіл ім. Б. Грінченка в часі від Йордану до Срітеня.

Обновні Загальні збори „Українського Ювілейного Театру“ відбудуть ся у Львові в суботу 19 січня н. ст. с. р. о 7. год. вечер в бібліотеці „Просвіти“ Ринок ч. 10. II. пов. а не як було через помилку оголошенє 17. січня. — Виділ.

Засіданє Української Технічної Комісії відбудуть ся при кр. тов. госп. „Сільський Господар“ відбудуть ся 20. січня (в неділю) о год. 10. пер. пол. в льокалі Комісії, вул. Зіморовича 20. паєтер. На засіданю будувт виголошені реферати: відбудова Галичини зі становища загального і технічного в слітлі інтересів українського населеня; укра-

інський архітектурний стиль у відбудові краю; регуляційні роботи при відбудові; реорганізація У. Т. Комісії; програма праць на 1918 р.; річний бюджет (на підставі збільшеної субвенції міністерства прилюдних робіт.) Реферувати муть: радник А. Корнелля, інж. А. Лушпінський, В. Манастирський, Ю. Левицький. 2—2.

В справі публичної збірки в хосен осіб потерпілих наслідком війни і роздачі легітимаций відбуде ся засідане в понеділок с. м. о год. 5-тій по полудни в салі Ставропигійського Інститута. Всіх Впов. Пань і Панів просить ся о численну участь. 2—2.

Справа мира в бюджетовій комісії.

ВІДЕНЬ, 17. січня (Ткб). На нинішнім засіданню бюджетової комісії звернув ся др. Бенкович від південних Славян і Чехів із запитом до президента міністрів, чи правительством є готове розвинути свій конституційний вплив на спільне правительство в тім напрямі щоби не було ніяких заборчих замірів осередних держав, ніяких обмежень права самоозначення далше, щоби не було тому, в яким говорив генер. Гсфман, вкінці чи правительством уважає послідні промови Льюйда Джорджа і Вільсона за основу переговорів над загальним миром. Посол Зайц вказує, що робітники кинули роботу й очікують закінчення переговорів. П. Станек жадає виясненя такі про внутрішню політику, головно в справі переговорів із Угорщиною відносно до її стремлінь до самостійної армії.

Пос. Петрушевич навязує до переговорів з Берестя. Українці мусять нап'ятувати, що міністер заграничних справ заповів депутатам з польського королівства прилучене губернії Холму і частини Волині, які переважують більшости заселяють ся Українцями. Як правительством відноситься до питання самоозначення народів, доказує його обходжене з українськими студентами у Відні задля прийнята резолюції відносно до забезпеченя права самозначеня Українців Східної Галичини. Українці домагаються від пра-

вительства занятя ясного становища шо до мирового питання і граво самоозначеня народів, далше домагаються ся вони поясненя про австрійсько-польський плян. Далше говорили послы Зайдль, Погачнік, Піттоні, Діаманд і др. Віктор Адлер.

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

Дентисти не заведене

Д-ра Олександра Барвінського
при вул. Синтуській ч. 17.

Виймоване зубів без болю і пльомбоване. Штучні зуби в кавчуку, золоті і платині. Пацієнтів з провінції залагоджуєть ся в найкоротшим часі.

Красвий адвокат

Др. Евген Гвоздецький

веде канцелярію у Львові, при ул. Красіцких 6.

Оголошення.

Глядаю інструктора Українця зараз до науки в дома до 3 дітей, одної дитини з 1. кл. гімназ. дьох з приготовної д. гімназії. Інструктор одержить мешкане, удержане і винаг оджене після умови. В. Гридей парох Солотвини. 5—5

Державні і призвані урядники

знайдуть послудне занятя в Товаристві взаїмних обезпечень на жите і ренти

„КАРПАТИЯ“

у Львові ул. Руска ч. 18.

зголошеня приймає Дирекція писменно або устис в д 2—3 і сд. по полудна.

Славно звістна робітня суконь і костюмів дамських Марії Павлюк

у Львові Собеского 12.

повідомляє шо привимає також всяку стару немодну гардеробу а робить з того найновіші моделі. 2—3

Приймаєть ся Передплата

на „СВІТ“ 1918 рік

ілюстрований місячник літератури і мистецтва під редакцією М. ГОЛУБЦЯ.

Цілорічна передплата виносить 14 К. Піврічна 8 К. Числа на сгаз висилаєть ся відворотно. 7—10

Редакція і Адміністрація: Львів. Курнова 10.

Купуйте і замовляйте!

Календарець „РУСАЛКА“ на 1918 рік

Ціна 40 сот. (з пересилкою 45 сот.). 10 шт. К 4, 25 шт. К 9, 50 шт. К 17 вже оплачено

В красній оправі як нотес К 1-20

Замовленя приймає і висилає по одержанню готівки: А. ОКПІ Ш, Львів. Кадеська 4. 33—50

Інтелігентна жєнщина в середнім віці глядає занятя найрадше в домі священника, радо займе ся вихованєм дітей. Ласаві зголошеня прошу слати до адміністрації Українського Слова.

Хлопця або дівчину до послуги в бюрі прийме сейчас Адміністрація „Українського Слова“ ул. Руська ч. 3, II. пов.

Запросини

до підписки акцій Земельного Банку Гіпотечного, спілки акційної у Львові, в ціли підвишки 2 акц. капіталу через емісію нових акцій по 400 К номінальної вартости.

З причини переписи в почтовім руху продсежує ся речинець до замовленя акцій нової емісії до кінця січня 1918.

УСЛІВЯ ПІДПИСКИ:

Зголшеня приймає Дирекція Земельного Банку Гіпотечного у Львові, (вул. Підвалецька 7).

Емісійний курс виносить за акцію для дотеперішних акціонерів К. 400, а для неакціонерів К 420 (з огляду на криси з придбаних вже резервових фондів).

Дотеперішні акціонари мають гершенство до посеру; в засаді на сдну стару акцію одної нової.

Вп. акціонари, шо хотять користати з гершенства і курсу, зволять при зголшеню виписати числа посідаєних акцій і евентуально на бажане банку предлжити старі акції (без купонів), які їм звернуть ся по увидненю зголшеня.

Нові акції беруть участь в аксиу банку, почавши від 1. січня 1918 на рівні зі старими акціями, прсте належить за замовлені акції вплатити до каси банку до кінця січня 1918 курсогу ціну враз з 5% відсотками, обчисленими за час від 1. січня 1918 до дня влати, аби мати право до дивіденди за р. 1918.

Після постанов статуту половину акцій видаеть ся на імена акціонерів (поіменні акції), а послвину на оказителя (безіменні акції). В зголшеню може замаслжкчий зазначити, кілько акцій рад би мати на імя, чи на оказителя.

Замовляти можна довільну силність акцій.

Приділ скількості переводить одначе Дирекція банку після сесеї зєзжливости та повідомить зголсукчсто про приділ, а по виготовленю акційних грамот видаєть приділені акції за зєзжлєтєм посвідки влат і повідомленя про приділ. На случай неприділеня акцій зверте банк вплачені квоти з відсотками.

Рентоний податок від акцій оплачує банк без потрученя Вп. акціонерам.

Дрібгу належитість за акційні грамоти, стемгель і перто посере банк при дорученю акцій. 5—8